

**UCHWAŁA NR XLVII/374/21
RADY MIEJSKIEJ W ŚWIĘTOCHŁOWICACH**

z dnia 27 września 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice na rok
2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)

**Rada Miejska w Świętochłowicach
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Świętochłowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej
w Świętochłowicach

Zbigniew Nowak

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice na rok 2021

1. **Wstęp.**
2. **Zjawisko przemocy w rodzinie.**
3. **Akty prawne.**
4. **Ocena realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice na lata 2016 – 2020.**
5. **Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Świętochłowice.**
6. **Adresaci Programu.**
7. **Podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.**
 - a) **Pomoc społeczna.**
 - b) **Ochrona zdrowia.**
 - c) **Policja.**
 - d) **Oświata.**
 - e) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**
 - f) **Służby kuratorskie.**
 - g) **Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.**
 - h) **Straż Miejska.**
8. **Zadania Programu:**
 - Cel główny.**
 - Cele szczegółowe.**
9. **Przewidywane efekty Programu.**
10. **Ewaluacja i monitoring Programu.**

1. Wstęp.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, która w ostatnim okresie zmian zachodzących w społeczeństwach, uległa poważnemu osłabieniu. Kryzysy, które przeżywa to także zjawisko przemocy, które ją dotyka. Dotyczy ono osób dorosłych, jak i dzieci.

Zjawisko przemocy w rodzinie wymaga podejścia interdyscyplinarnego, współpracy różnych instytucji, aby podejmowane działania były skuteczne i docierały do jak największej liczby osób, ograniczały te zjawisko i pomagały poprawić kondycję rodzin.

Wprowadzenie Programu na rok 2021 ma w swoich założeniach zintegrowane działania profilaktyczne, edukacyjne, zwiększające bezpieczeństwo, interwencyjne i wspierające.

2. Zjawisko przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Osobą dotkniętą przemocą w rodzinie może być każdy, a w szczególności:

- współmałżonkowie,
- partnerzy w związkach nieformalnych,
- dzieci,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne.

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

·**Przemoc fizyczna** – to wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np.: popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni.

·**Przemoc psychiczna** - to zachowania prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystuje mechanizmy psychologiczne, np.: wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie.

·**Przemoc seksualna** - wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, np.: nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia, a także krytykowanie zachowań seksualnych.

·**Przemoc ekonomiczna** – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka.

·**Zaniedbanie** – ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych np. brak opieki i uniemożliwianie zaspokajania podstawowych potrzeb fizjologicznych (związanych ze snem, jedzeniem, higieną).

3. Akty prawne.

Akty prawa krajowego oraz inne dokumenty wydane przez organy państwowe związane z zjawiskiem przemocy w rodzinie:

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny wykonawczy.
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 lutego 2013 roku w sprawie sposobu wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie Procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

·Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

4. Ocena realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice na lata 2016 – 2020.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice na lata 2016 – 2020 udało się zrealizować następujące działania:

- Zespół Interdyscyplinarny spotykał się cyklicznie, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące,
- miały miejsce działania ukierunkowane na udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, świadkom przemocy domowej,
- udzielane było schronienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie,
- prowadzone były działania interwencyjne wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- prowadzony był monitoring w ramach procedury „Niebieska Karta”,
- prowadzone były działania wobec sprawców przemocy w rodzinie,
- udział w szkoleniach członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice niewystarczające były: działania w zakresie profilaktyczno-edukacyjnym, w tym: zajęcia dla dzieci przedszkolnych i szkolnych oraz młodzieży szkolnej, pogadanki dla rodziców oraz szkolenia i edukacja podmiotów pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie.

5. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Świętochłowice.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Świętochłowice, która pozwala ocenić istotę i skalę zjawiska przemocy w rodzinie, została sporządzona na podstawie danych przedstawionych przez następujące instytucje za lata 2011 - 2014:

1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętochłowicach:

Udzielił pomocy finansowej i pracy socjalnej rodzinom dotkniętym przemocą, dane w tym obszarze przedstawia tabela poniżej.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	12	41
2017	10	31
2018	11	35
2019	7	17
2020	6	17

2) Komendę Miejską Policji w Świętochłowicach:

Podejmowane działania przez Komendę Miejską Policji:

Rodzaj działań	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Interwencje domowe	1358	1693	1736	1805	1663
Liczba osób odizolowanych zatrzymanych - podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie	21	19	14	18	19
Liczba osób doprowadzonych do Izby Wyrzeźwień - podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie	17	23	18	23	26
Rodzaj przestępstwa	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych z art. 207 k. k.	15	23	25	28	19
W tym liczba zgłoszonych	2	9	12	4	0

przestępstw z art. 207 k. k./wobec dzieci					
Liczba postępowań zakończonych aktem oskarżenia	7	12	6	13	2
W tym liczba postępowań zakończonych aktem oskarżenia (przestępstwa wobec dzieci)	0	5	2	2	0
Liczba postępowań umorzonych	8	10	18	14	11
Liczba postępowań umorzonych (przestępstwa wobec dzieci)	2	3	10	2	0
Liczba postępowań zakończonych odmową wszczęcia	37	57	31	29	27
Liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych z art. 157 k. k.	9	6	4	9	2
W tym liczba zgłoszonych przestępstw z art. 157 k. k./wobec dzieci	3	0	0	2	2
Liczba aktów oskarżenia	3	4	1	3	1
W tym liczba aktów oskarżenia (przestępstwo wobec dzieci)	0	0	0	0	1
Liczba postępowań umorzonych	6	1	3	6	1
W tym liczba postępowań umorzonych (przestępstwo wobec dzieci)	3	0	0	2	1

3) Sąd Rejonowy w Chorzowie:

Sąd Rejonowy w Chorzowie nie sporządza odrębnych danych dla miasta Świętochłowice i Chorzowa.

4) Prokuraturę Rejonową w Chorzowie:

Dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie odnotowane przez Prokuraturę Rejonową za lata 2016 – 2020:

Rodzaj zastosowanego środka	Liczba
Środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji połączony z nakazem opuszczania lokalu	42
Środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji połączony z zakazem kontaktowania się z osobą doznającą przemocy w rodzinie	67
Skierowanie aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego w Chorzowie	42
Skierowanie do Sądu Rejonowego w Chorzowie wniosku o wydanie wyroku skazującego	2
Powstrzymanie się od nadużywania alkoholu	0

5) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań” w Świętochłowicach:

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań” udzielił następującej pomocy:

Rodzaj wsparcia	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba osób dorosłych korzystających z pobytu całodobowego	16	10	12	16	8
Liczba dzieci korzystających z pobytu całodobowego	15	10	11	20	9
Liczba osób	69	65	59	43	61

korzystających ze wsparcia psychologa					
Liczba osób korzystających z innego wsparcia (pedagog, pracownik socjalny, inne)	103	89	72	89	91
Liczba osób korzystających z porad prawnika	39	31	33	39	53
Grupa wsparcia / grupa terapeutyczna – liczba osób dorosłych	7	8	6	12	3
Grupy terapeutyczne dla dzieci (liczba dzieci)	8	6	6	0	0
Liczba mężczyzn objętych programem korekcyjno-edukacyjnym	22	18	19	22	11
Liczba kobiet objętych programem korekcyjno-edukacyjnym	8	12	11	8	9

6) Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świętochłowicach:

Dane dotyczące liczby pacjentów związanych z przemocą w rodzinie, którym Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielił pomocy w formie terapii za lata 2016 - 2020:

Osoby dotknięte przemocą:	Lata 2016 - 2020
Razem osób	85
w tym	
Kobiety	83
Mężczyźni	2
Osoby stosujące przemoc:	Lata 2016 - 2020
Razem osób	118
w tym	
Kobiety	17
Mężczyźni	101

7) Zespół Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach – Szpital Powiatowy:

Szpital Powiatowy nie prowadzi ewidencji osób dotkniętych przemocą domową, nie odnotował przypadku wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

8) Miejski Zarząd Oświaty w Świętochłowicach:

Miejski Zarząd Oświaty przedstawił za lata 2016 – 2020 następujące dane związane z działaniami podejmowanymi przez placówki edukacyjne wśród dzieci i młodzieży w związku z podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie:

Liczba porad, interwencji podjętych przez pracowników szkół w przypadku podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie	Liczba dzieci objętych pomocą psychologa i pedagoga szkoły w związku z podejrzeniem wystąpienia przemocy w rodzinie
338	54

9) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świętochłowicach:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2016 – 2020 nie prowadziła danych statystycznych dotyczących liczby osób objętych terapią z problemem przemocy w rodzinie.

10) Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świętochłowicach.

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego:

Spisane Niebieskie	2016	2017	2018	2019	2020

Karty					
w tym przez:					
Policję	58	74	65	83	89
Oświatę	5	1	7	3	3
Pomoc Społeczną	24	40	20	19	11
Służbę Zdrowia	2	1	0	0	0
Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3	2	3	0	0
Łącznie:	92	118	95	105	103
Liczba posiedzeń grup roboczych	2016	2017	2018	2019	2020
	542	488	327	289	201

6. Adresaci Programu.

Adresatami Programu są mieszkańcy Miasta Świętochłowice, w tym:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie: dzieci oraz osoby dorosłe,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- dzieci w wieku przedszkolnym,
- dzieci i młodzież szkolna,
- osoby i instytucje pracujące z rodzinami doświadczającymi przemocy w rodzinie.

7. Podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” nakładają określone zadania przed przedstawicielami: oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, Policji, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zespołów interdyscyplinarnych. Na terenie Miasta Świętochłowice w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie działania podejmują następujące podmioty:

a) Pomoc społeczna.

Pracownicy socjalni działający w obszarze pomocy społecznej w ramach swoich czynności służbowych w środowisku lokalnym, w przypadku zdiagnozowania przemocy w rodzinie:

- diagnozują sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udzielają kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności: psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizują niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- zapewniają osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całonocnej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- mogą prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie - na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

- zakładają „Niebieską Kartę”, załącznik „A” i nawiązują współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym.

b) Ochrona zdrowia.

W ramach procedury przedstawiciel ochrony zdrowia, którym jest osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny, udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie. Jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego. Przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona wypełnia formularz „Niebieska Karta” - załącznik „A”.

c) Policja.

Policja w ramach swoich obowiązków ma czynności zapewniające ochronę zdrowia, życia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania osoby stosującej przemoc. Ponadto funkcjonariusze Policji:

- udzielają osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy,
- organizują niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- podejmują, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadzają, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny oraz wzywają osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,
- przeprowadzają na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- zakładają „Niebieską Kartę”, załącznik „A” i nawiązują współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym,
- podejmują działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składają systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

d) Oświata.

Działania pracowników oświaty nakierowane są na dzieci i młodzież. W ramach procedury przedstawiciele oświaty:

- diagnozują sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci i młodzieży,
- udzielają kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- organizują niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- zakładają „Niebieską Kartę”, załącznik „A” i nawiązują współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym.

e) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje następujące działania:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

f) Służby kuratorskie.

Kuratorzy sądowi są wyczuleni na występowanie przemocy w rodzinie. Nie mogą wszczynać procedury „Niebieskiej Karty”, ale wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

g) Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny został powołany przez Prezydenta Miasta. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi, prokurator. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej:

- udzielają pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań,
- zapraszają osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- opracowują indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, i jej rodziny, który

zawiera propozycje działań pomocowych.

h) Straż Miejska.

Straż Miejska działa na podstawie przepisów zawartych w Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych. Zwierzchnikiem Straży Miejskiej jest Prezydent Miasta Świętochłowiec.

Na podstawie art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29.08.1997 r. o strażach gminnych straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 11 ustawy do zadań straży należy m. in.:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia,
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,

– informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

Straż Miejska w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie działa w oparciu o swoje przepisy udzielając wsparcia innym instytucjom.

8. Zadania Programu:

Cel główny.

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Mieście Świętochłowiec.

Cele szczegółowe:

Cel Nr 1:

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

L.p.	Działanie	Realizatorzy	Czas realizacji	Przewidywane efekty
1	Działania profilaktyczno-edukacyjne, w tym: - zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci przedszkolnych i szkolnych oraz dla młodzieży szkolnej, - pogadanki dla rodziców.	Przedszkola Miejskie, wszystkie typy szkół, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia Rodzin dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań“, Komenda Miejska Policji	2021	Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej w różnych grupach wiekowych dotyczącej przemocy w rodzinie na terenie Miasta Świętochłowiec.

Cel Nr 2:

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

L.p.	Działanie	Realizatorzy	Czas realizacji	Przewidywane efekty
1	Pomoc specjalistyczna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie: - psychologiczna, - prawna, - socjalna, - terapia rodzinna, - mediacje rodzinne, - inna.	Wszystkie instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2021	Wzrost poczucia bezpieczeństwa. Zwiększenie dostępności i dalszy rozwój form wsparcia dla osób doświadczających przemoc w rodzinie. Poszerzenie wiedzy osób dotkniętych przemocą na temat możliwości uzyskania pomocy.
2	Udzielenie schronienia osobie doświadczającej przemocy w rodzinie.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań”. Piecza zastępcza: - Pogotowie rodzinne, - Placówki opiekuńczo-wychowawcze.	2021	Zagwarantowanie bezpieczeństwa.
3	Działania interwencyjne	Komenda Miejska Policji	2021	Zwiększenie

	wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie.	Straż Miejska Ośrodek Pomocy Społecznej Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań“		poczucia bezpieczeństwa. Zabezpieczenie osoby doświadczającej przemocy.
4	Prowadzenie monitoringu i realizowanie planu pomocy w ramach procedury "Niebieska Karta".	Komenda Miejska Policji Straż Miejska Ośrodek Pomocy Społecznej Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań“ Kuratorzy dla dorosłych i rodzinni	2021	Zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy w rodzinie.

Cel Nr 3:

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

L.p.	Działanie	Realizatorzy	Czas realizacji	Przewidywane efekty
1	Pomoc specjalistyczna dla osób stosujących przemoc w rodzinie: - psychologiczna, - prawna, - terapia rodzinna.	Wszystkie instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2021	Przerwanie przemocy.
2	Zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Przystań“	2021	Przerwanie przemocy.
3	Działania interwencyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	Komenda Miejska Policji Straż Miejska Ośrodek Pomocy Społecznej Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy Rodzinie „Przystań“	2021	Odizolowanie sprawy. Uświadomienie osób stosujących przemoc o konsekwencjach.
4	Prowadzenie monitoringu, realizowanie planu pomocy w rodzinach doświadczających przemocy w rodzinie w ramach procedury "Niebieska Karta".	Komenda Miejska Policji Straż Miejska Ośrodek Pomocy Społecznej Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar „Przemocy w Rodzinie „Przystań“ Kuratorzy dla dorosłych i rodzinni	2021	Przerwanie przemocy w rodzinie. Uświadomienie odpowiedzialności za własne czyny.

Cel Nr 4:

Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

L.p.	Działanie	Realizatorzy	Czas realizacji	Przewidywane efekty
1	Szkolenie i edukacja podmiotów pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny	2021	Doskonalenie zawodowe. Podniesienie kompetencji i wiedzy osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2	Szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego.	Firmy szkoleniowe.	2021	Wymiana doświadczeń.

11. Przewidywane efekty Programu.

1. Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej w różnych grupach wiekowych dotyczącej przemocy w rodzinie na terenie Miasta Świętochłowice.

2. Wzrost dostępności do informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz na temat instytucji działających w tym obszarze.

3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.

4. Wzrost poczucia bezpieczeństwa.

5. Zwiększenie dostępności i dalszy rozwój form wsparcia dla osób doświadczających przemoc w rodzinie.

6. Poszerzenie wiedzy osób dotkniętych przemocą na temat możliwości uzyskania pomocy.

7. Uświadomienie osób stosujących przemoc o konsekwencjach.

8. Uświadomienie odpowiedzialności za własne czyny.

9. Podniesienie kompetencji i wiedzy osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

12. Ewaluacja i monitoring Programu.

Za cel ewaluacji możemy przyjąć w jaki sposób zaplanowane i zawarte w Programie działania przełożyły się na wsparcie osób doświadczających przemocy domowej na terenie Świętochłowic.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przedstawiony w niniejszym dokumencie obejmuje zarówno zadania gminy, jak i powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy domowej.

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja zadań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców, zgodnie z przyjętymi procedurami oraz stała współpraca uczestników Programu i monitoring działań. Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości polityki społecznej lub programu. Ewaluacja jest więc procesem, który rozpoczyna się już w momencie tworzenia Programu. Wtedy bowiem podejmuje się decyzję, co do obszarów ewaluacji i sposobu jej przeprowadzania (tworzenie narzędzi, gromadzenie dokumentacji). W trakcie realizacji trwa ciągła analiza połączona z oceną jakości wykonywanych zadań. Ewaluacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie służyć będzie określeniu skuteczności zaplanowanych działań i sposobu współpracy instytucji i służb realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Za cel ewaluacji możemy przyjąć w jaki sposób zaplanowane i zawarte w Programie działania przełożyły się na wsparcie osób doświadczających przemocy domowej na terenie Świętochłowic. Program monitorowany będzie corocznie. Do końca marca każdego roku kalendarzowego członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego sporządzać sprawozdania z realizacji zadań oraz aktualizować diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta.

Dane liczbowe zawarte w sprawozdaniach określą aktualne zasoby oraz poziom realizacji zadań. Zespół Interdyscyplinarny będzie dokonywał monitoringu oraz ewaluacji w oparciu o:

– aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta,

- gromadzenie danych statystycznych na podstawie sprawozdań,
- porównywanie efektów celów założonych z osiągniętymi,
- zbieranie opinii ekspertów oraz opinii osób, organizacji realizujących Program.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice na rok 2021 opracowały:

1. Leokadia Henć – Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świętochłowicach

2. Katarzyna Michalak – członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świętochłowicach

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Świętochłowice na rok 2021